

εισάγει τὴν Ἀσπασίαν, αἴφνης τὰ πάντα ἀφανίζονται, καὶ ὁ Κίμων μένει εἰς τὴν πλατεῖαν τῶν Στηλῶν, εἰς τὴν θέσιν, ἐν ἣ ἦτο καὶ κατὰ τὸν πρόλογον. Εἶναι τρίτη ὥρα μετὰ μεσονύκτιον· ὁ οὐρανὸς εἶναι νεφελώδης, καὶ ἀστραπαὶ διασχίζουσι τὸν ὄριζοντα. Ὁ Κίμων ὡς ἐκ βαθυτάτου ὄνειρου ἐγερθεὶς ἀνακαλεῖ τὰ συμβάντα αὐτῷ, καὶ ἤδη λαβὼν τελευταίαν ἀπόφασιν πυροβολεῖ ἐπὶ τῆς καρδίας του καὶ πίπτει ἄψυχος.

Τοιαύτη ἡ Ἀγορὰ τοῦ κυρίου Παπαρρηγοπούλου εἶναι ἀληθὲς ὅτι πολλαχοῦ ὁ ποιητὴς προσπαθεῖ σοφιστικῶς πῶς νὰ ὑφαρπάσῃ τὸ ζήτημα περὶ τῆς ὑπεροχῆς τῆς ἀρχαίας ἐπὶ τῆς νεωτέρας κοινωνίας· ἀλλ' ἔνεκα τῆς εὐφυΐας μεθ' ἧς τὰ σοφιστεύματα ἐκφράζονται ὁ ἀναγνώστης παραβλέπει τὸ μικρὸν τοῦτο ἐλάττωμα. Ἐν γένει δὲ πανταχοῦ τῆς Ἀγορᾶς καταφαίνεται τὸ εἶρον καὶ εὐτράπελον τοῦ ποιητοῦ πνεῦμα, ἅμα δὲ τὸ ἐμβριθὲς καὶ ὀξύρουν αὐτοῦ. Ἀνὰ πᾶσαν φράσιν ἐξακουτίζονται ὡς ἠλεκτρικοὶ σπινθήρες ιδέαι λαμπραὶ καὶ ὑψηλαί, καὶ σκέψεις ἀποδεικνύουσαι μελέτην βαθεῖαν ἐπὶ τῆς κοινωνίας. Ἡ Ἀγορὰ εἶναι ἐν τῶν ἀριστουργημάτων τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς φιλολογίας· Ἄν ἀδιαφορία ψυχρὰ ὑποδέχεται νῦν τὰ καλλίτερα ἔργα, ἀλλ' ὅμως ἅς προσμένωμεν εὐέλπιδες εὐτυχέστερον φιλολογικὸν μέλλον.

N. Γ. ΒΟΛΙΤΗΣ

Ο ΜΑΓΕΙΡΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΜΟΝΟΠΡΑΚΤΟΣ

(Ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ.)

ΠΡΟΣΩΠΑ

Ο ΚΟΜΗΣ ΣΕΝΦΑΡ, πλούσιος εὐγενής.
 Ο ΥΠΟΚΟΜΗΣ ΤΟΥ ΣΟΒΙΚΟΥΡΤ, φίλος του.
 ΕΛΙΖΑ, θυγάτηρ τοῦ κόμητος.
 ΑΛΦΟΝΣΟΣ, υἱὸς τοῦ υποκόμητος, ἐραστής τῆς Ἐλίζας.
 ΣΟΥΦΛΕ, μάγειρος.
 ΑΝΤΩΝΙΟΣ, ἐπιστάτης τῆς οἰκίας τοῦ κόμητος.
 ΓΙΑΝΝΗΣ, ὑπηρέτης.
 Εἰς ΘΕΡΑΠΩΝ

(Ἡ Σκηνὴ εἰς Παρισίους.)

ΣΚΗΝΗ Α΄.

[Ἀΐθουσα μεγαλοπρεπής· τέσσαρες θύραι πλάγαι, καὶ μία ἐν τῷ μέσῳ· ἡ κοινὴ δεξιόθεν ἔμπροσθεν ἐστὶ ἀνηρτημένη καὶ μία τράπεζα, ἀριστερόθεν ἑτέρα τράπεζα μετὰ χρειώδη πρὸς γραψήν.]

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. (Μόνος μετὰ φάκελλον ἐπιστολῶν εἰς τὰς χεῖρας λαλῶν πρὸς τὴν κοινὴν θύραν.) — Σᾶς τὸ ξαναλέγω, πέστε πῶς δὲν εἶμαι εἰς τὸ σπῆτι. Τί διάβολο ἠθέλησεν αὐτὸς ὁ αὐθέντης μου ὁ κόμης τοῦ Σεμφάρ νὰ γίνῃ πρέσβυς τῆς Κοπεγχάγης. Ἀπὸ τὸν καιρὸν ποῦ ἔλαβε αὐτὸν τὸν βαθμὸν, ὄλων τὰ κεφάλια ἐδῶ εἰς τοῦτο τὸ σπῆτι ἐπήραν ἀέρα, καθένας θέλει νὰ κάμῃ τὸν μεγαλειότερον, ὅλοι ἔχουν μία ὑπερηφάνεια..... ἀφ' οὗ μάλιστα καὶ αὐτὴ ἡ κυρία παραμάνα θέλει νὰ γείνη κυρία τῆς τιμῆς ποῦ λένε! Ἐγὼ, ὡς ἐπιστάτης εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ φροντίζω γιὰ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ σπητιοῦ ὅπου ἔρχονται νὰ ὑπηρετήσουν. Πόσα γράμματα συστατικὰ δὲν ἔλαβα αὐταῖς ταῖς ἡμέραις! 72 μοναχὰ διὰ τὴν θέσιν τοῦ θαλαμηπόλου. Ἀλλὰ δὲν πρέπει κανεὶς νὰ θαυμάζῃ· θαλαμηπόλος ἐνὸς μεγάλου κυρίου, ἐνὸς πρέσβυ, μὰ τὴν ἀλήθεια εἶναι μία θέσις ὄχι τόσο κακὴ. Τώρα δὲν μοῦ μένει ἄλλο παρὰ ἡ θέσις τοῦ μάγειρα καὶ τοῦ γραμματικοῦ, καὶ εἰς αὐτὰς τὰς δύο θέσεις πρέπει νὰ ἦναι πρόσωπα καλὰ διότι θὰ ἔρχονται καὶ

μεγάλοι άνθρωποι, και την αύγην θα έχουν ανάγκην από τον γραμματικόν, και τὸ βράδυ ἀπὸ τὸν μάγειρα. Ἄλλὰ ποῖος ἔρχεται νὰ μ' ἀνησυχήσῃ. (Θεωρεῖ.)

ΣΚΗΝΗ Β'.

Ὁ ὑποκόμης τοῦ Σοβικούρτ
εἰς ὑπηρέτης καὶ ὁ ἄνω.

ΥΠΟΚΟΜΗΣ. (Εἰσέρχεται σπρώχνων τὸν ὑπηρέτην θέλοντα νὰ τῷ ἐμποδίσῃ τὴν εἴσοδον.) Ἐ! πῆγαινε σ' τὸν διάβολον (πρὸς τὸν Ἀντώνιον) ποῦ εἶναι ὁ κόμης τοῦ Σενφάρ;

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Κατὰ τὸ παρὸν εἶναι ἐνασχολημένος.

ΥΠΟΚΟΜΗΣ. Ἄ! ἀφοῦ εἶναι ἐνησχολημένος ἄλλο πρᾶγμα, ἕνας μέγας κύριος ὅταν ἦναι ἐνησχολημένος, δὲν πρέπει νὰ τὸν ταράττωμεν... Θὰ τῷ εἰπῆτε ὅτι ἐγὼ εἶμαι ὁ ὑποκόμης τοῦ Σοβικούρτ. Πότε ἀναχωρεῖ διὰ τὴν πρεσβείαν;

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Αὔριον τὸ πρωῖ· τὰ πράγματά του, καθὼς καὶ τῆς κυρίας Ἐλίζας, εἶναι ἔτοιμα.

ΥΠΟΚΟΜΗΣ. (Ἄχ! ἡ θυγάτηρ τοῦ τὸν συνοδεύει;... λοιπὸν ἂν πρέπει νὰ χάνω καιρόν.) Εἰπέ μου ποῖος εἶναι ὁ ἄνθρωπος ὁ ἐπὶ τῶν ὑποθέσεων του, ὁ ἐπιστάτης του;

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Βλέπετε καὶ τοὺς δύο ἐδῶ, κύριέ μου, ἐγὼ εἶμαι ὁ ἕνας καὶ ὁ ἄλλος.

ΥΠΟΚΟΜΗΣ. Ἡθέλησα μόνον νὰ σᾶς εἰδοποιήσω ὅτι θέλει παρουσιασθῆ ἐδῶ ἐντὸς τῆς ἡμέρας νέος μὲ καλὴν συμπεριφορὰν, καλοκαμωμένος... ὁ ὁποῖος θὰ ἔλθῃ νὰ σᾶς ζητήσῃ τὴν θέσιν τοῦ γραμματέως, διὰ ν' ἀναχωρήσῃ αὔριον μὲ τὸν πρέσβυν.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. (Ἐκατάλαθα! καὶ ἄλλη σύστασις.)

ΥΠΟΚΟΜΗΣ. Σᾶς παρακαλῶ νὰ μὴ τὸν ἀφήσετε νὰ φύγῃ ἀπὸ ἐδῶ ἂν πρότερον... πάει νὰ εἰπῇ...

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. (διακόπτων αὐτόν.) Πάει νὰ εἰπῇ ὅτι ἐνδιαφέρεσθε διὰ τὸν νέον; καὶ φαίνεται ὅτι θὰ λάβῃ αὐτὴν τὴν θέσιν.

ΥΠΟΚΟΜΗΣ (μετ' ὀργῆς.) Τί διάβολον λέγετε; (δὲν θὰ μᾶς λείπῃ ἄλλο τίποτε, ὁ υἱός μου γραμματεὺς καὶ ὁ Γιόκευ, διπλωμάτης.) Ὁχι!... ὄχι... δὲν θέλω νὰ λάβῃ αὐτὴν τὴν θέσιν... ἀλλὰ θέλω νὰ τὸν

κρατήσετε μέχρις ὅτου ἐγὼ ἐπιστρέψω, καὶ ἕως ὅτου ὁμιλήσω μὲ τὸν κύριον Σενφάρ. Πότε δύναμαι νὰ τὸν ἴδω; σταθῆτε κατὰ ποίαν ὥραν προγευματίζει; ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Εἰς τὰς ἕνδεκα...

ΥΠΟΚΟΜΗΣ (Παρατηρεῖ τὸ ὰρολόγιον.) Ἐντὸς μιᾶς ὠρας, πολὺ καλὰ· νὰ σοῦ εἰπῶ ἀλήθεια, ἔχει αὐτὸς κανένα καλὸν μάγειρον;

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἄλλὰ... δὲν ἠύραμεν ἕως τώρα.

ΥΠΟΚΟΜΗΣ. Διάβολε! φροντίζω ἐγὼ, τὸν εὐρήκα... Λοιπὸν εἴμεθα σύμφωνοι, ὑγίαινε· θὰ σὲ ἐπαναἰδῶ μετὰ μίαν ὠραν. (Ἀναχωρεῖ.)

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. ὦ! δὲν εἶναι τοῦτο μίαν δυστυχία! ἐγὼ ἠθέλα νὰ ἐκλέξω τὸν μάγειρον καὶ τοῦτο διὰ πολλοὺς καλοὺς λόγους... ἀλλὰ δὲν πειράζει... ἂς φροντίσω διὰ τὸν γραμματέα... ἂχ! αὐτὸν πρέπει νὰ τὸν διαλέξω νὰ ἦναι τῆς γνωριμίας μου... σιωπή! ἰδοὺ ἔρχεται ἡ κυρά μου ἡ Ἐλίζα.

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΕΛΙΖΑ καὶ ὁ ἄνω.

ΕΛΙΖΑ. Ἄ! Εἶσαι ἐδῶ, Ἀντώνιε!... σὲ εὐρίσκω εὐτυχῶς διότι σὲ ζητοῦσα... Ἐχω νὰ σὲ ἐρωτήσω κάτι τι.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. ὦχ!.. Κυρία μου... εἶμαι πολὺ εὐτυχής!..

ΕΛΙΖΑ. Εἰπέ μου, παρουσιάσθη κανεὶς αὐτὴν τὴν πρωῖαν διὰ τὴν θέσιν τοῦ γραμματέως;

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ὁχι, Κυρία, κανεὶς ἀκόμη, ... ἂν καὶ ἐγὼ παρὰ πολὺ ἐφρόντισα.

ΕΛΙΖΑ. Μοῦ ἐσύστησαν ἕνα νέον... ὅστις πρέπει νὰ παρουσιασθῆ σήμερον.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ (Φτοῦ κ' ἀπὸ τῆς ἀρχῆς). Περιμείνατε ὀλίγον, ἕνας νέος; θὰ τὸν γνωρίζῃ βέβαια ὁ κύριος ὑποκόμης τοῦ Σοβικούρτ.

ΕΛΙΖΑ. (ὦ Θεέ!) Τίς σὲ τὸ εἶπε;... ναί... ναί, πιστεύω ὅτι τὸν γνωρίζει.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἐ!... κυρία μου!...

ΕΛΙΖΑ. Εἶπον, φαίνεται, κακὸν δι' αὐτόν;

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἀλλά . . . με εἰδοποίησαν νὰ μὴν τὸν πάρω . . .

ΕΛΙΖΑ (Ἐμποδίζει αὐτόν). Κυττάξατε καλὰ, γνωρίζετε! . . . θὰ ἦσαν ἠπατημένοι βεβαίως. Ἐκεῖνος εἶναι ἕνας νέος τοῦ πλέον γλυκυτέρου χαρακτήρος, τοῦ πλέον ἀγαπητοῦ . . . πολὺ πεπαιδευμένος, ἂν καὶ δὲν ἦναι εἰμὴ 22 ἐτῶν.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Εἰκοσιδύο χρόνων . . . εἶναι παρὰ πολὺ νέος!

ΕΛΙΖΑ. Εἶναι τριάκοντα, κύριε Ἀντώνιε, εἶναι τριάκοντα . . .

ΑΝΤΩΝΙΟΣ (Μειδιῶν). Ἡ Κυρία τὸν γνωρίζει;

ΕΛΙΖΑ. Ναί! . . . πῶς νὰ εἰπῶ ὄχι . . . μου τὸν ἐσύστησαν πολὺ ἐνδιαφερόντως. Ἀχ! εἶναι ἕνας νέος κάλλιστος, τί πνεῦμα! πόση γλυκύτης . . . θὰ ἰδῆς, θὰ ἀρέσῃ εἰς ὅλους. Γνωρίζει νὰ ζωγραφίξῃ, νὰ τραγωδῇ! . . . τί ὠραία φωνὴν ποῦ ἔχει! καὶ κοντὰ εἰς ὅλα ταῦτα δὲν γνωρίζετε πόσον ὠραία χορεύει! . . . βλέπετε λοιπὸν, ὅτι ὁ πατέρας θὰ προσλάβῃ ἕναν ἐξαιρετὸν γραμματέα . . . καὶ θὰ με ὑποχρεώσετε παρὰ πολὺ.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ὡχ! ἀπὸ τὴν στιγμὴν ποῦ ἡ κυρία τὸν ἐσύστησε . . . Ἀλλ' ὁ κύριος πρέσβυς πρέπει ν' ἀναχωρήσῃ, καὶ ἐὰν αὐτὸς δὲν παρουσιασθῇ ἐντὸς τῆς ἡμέρας . . .

ΕΛΙΖΑ. Ἀχ! θὰ παρουσιασθῇ, κύριε Ἀντώνιε, θὰ παρουσιασθῇ.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Καὶ πῶς ὀνομάζεται αὐτὸς ὁ νέος;

ΕΛΙΖΑ. Ὀνομάζεται . . . (Ὡ Θεέ! Ὁ Ἀλφόνσος δὲν μοῦ εἶπε τὸ ὄνομά του). Ὀνομάζεται . . . δὲν ἐνθυμοῦμαι πλέον. Κύριε Ἀντώνιε, σὲ παρακαλῶ λάβε τὴν καλοσύνην νὰ γυρίσῃς τὴν κεφαλὴν σου ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος. (Ὁ Ἀντώνιος στρέφει καὶ ἐκείνη ἐξάγει μικρὸν βελάντιον.) Καταδέχθητι νὰ μοῦ δώσῃς τὴν χεῖρά σου. (Ὁ Ἀντώνιος προσφέρει αὐτὴν καὶ ἐκείνη τῇ θέτει τὸ βελάντιον.) Κύριε Ἀντώνιε, σοὶ συσταίνω νὰ προσέχῃς πολὺ τὸν νέον. (Φεύγει.)

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. (Θέτων τὸ βελάντιον εἰς τὸ θυλάκιον.) Θὰ ἦτο μεγάλο ἀμάρτημα ἂν ἀφοῦ ἡ ἀγαπητὴ μου κυρὰ θέλῃ ἔτσι, νὰ μὴ κάμω καὶ ἐγὼ ἔτσι. Ἀλλὰ ποιὸς νὰ ἦναι

τώρα ἐκεῖνος ὁ γραμματικὸς, ποῦ τὸν συσταίνου καὶ τὸν καλοσυσταίνου;

[Συλλογιζόμενος.]

ΣΚΗΝΗ Δ'.

ΓΙΑΝΝΗΣ, εἰς ἄλλος ὑπηρέτης, καὶ ὁ ἄνω.

ΓΙΑΝΝΗΣ. Κύρ Ἀντώνη! κύρ Ἀντώνη!

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Μὴ στιγμὴ, εἶμαι ἐδῶ!

ΓΙΑΝΝΗΣ. Ὁ κύριος πρέσβυς σὲ θέλει.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Πηγαίνω ἀμέσως. (Ἀναχωρεῖ.)

Ὡ, διάβολε! καὶ ὁ γραμματικὸς; Ἀκουσε, Γιάννη, ἐὰν ἔλθῃ κανένας νέος καὶ με ζητήσῃ, νὰ τὸν παρακαλέσῃς νὰ με περιμένῃ καὶ νὰ ἔλθῃς νὰ με εἰδοποιήσῃς.

[Φεύγει.]

ΣΚΗΝΗ Ε'.

[Σουφλέ ἀπὸ τὴν κοινὴν θύραν καὶ οἱ δύο ὑπηρέται διευθετοῦντες τὴν αἴθουσαν.]

ΣΟΥΦΛΕ. (Ὁμιλῶν κατὰ τὴν θύραν ἐνδοθεν.) Σᾶς λέγω ὅτι ἔρχομαι γιὰ δουλειά. (Ἐμβαίνει.) Ἀχ! διάβολε! λόγια καὶ παράκλησις σ'τὸ θυρωρὸ, λόγια καὶ παράκλησις εἰς τὸν φύλακα . . . ὦ! εἶναι τὸ ἴδιο σὰν νὰ μὴ μιλήσῃ με κανένα . . . (Θεωρῶν γύρωθεν.) Φύ. Ἐ . . . Ἐ . . . Ἐδῶ ἐδῶ εἶναι μοῦ φαίνεται ὅτι εἶναι . . . ἄ . . . ἄ . . . ἄ . . . κύτταξε λιβρέαις μανίφικαις! Κύτταξε παλάτι! κατ' εὐτυχίαν εἶμαι υτυμένος ὡς κύριος καὶ κατὰ τὴν μόδα . . . τοῦλάχιστον ἔτσι μοῦ εἶπεν ἐκεῖνος ποῦ μοῦ ἔδωκε αὐτὸ τὸ φόρεμα με ἐνοίκιον.

ΓΙΑΝΝΗΣ. Ὁ κύριος εἶναι χωρὶς ἄλλο ἐκεῖνος ποῦ θέλει νὰ ὀμιλήσῃ με τὸν ἐπιστάτην.

ΣΟΥΦΛΕ. Κύριε . . . (Πιάνει τὸ φόρεμα.) βλέπετε καμμία λέρα ἐπάνω εἰς τὸ φόρεμά μου; Ναί, ἐπιθυμοῦσα νὰ ὀμιλήσω με τὸν ἐπιστάτην . . .

ΓΙΑΝΝΗΣ. Τώρα εἶναι ἐνασχολημένος με τὸν κύριον πρέσβυν . . . σᾶς παρακαλῶ περιμένετε, πάω νὰ εἰδοποιήσω.

(Οἱ ὑπηρέται ἀναχωροῦν.)

ΣΟΥΦΛΕ. Ἀλλά! καλὰ, θαυμάσια! καὶ ἐκεῖνο τὸ ὑποκείμενο με ταῖς λιβρέαις του δὲν εἶναι παστρικότερο ἀπὸ ἐμέ!

Ἔ! Σουφλέ, ἔκαμες τὸ πρῶτο βῆμα... Γνωρίζω πολὺ καλὰ ὅτι εἶναι μεγάλη ἀδιαντροπία νὰ ἔλθω χωρὶς σύστασιν καὶ ἴσως χωρὶς νὰ μὲ θέλουν καὶ νὰ λάβω μὲ τὸ χέρι μου τὴν θέσιν τοῦ πρωτομάγειρα μιᾶς ἐξοχότητος, ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ἓνα εἶδος τύλμης, τὸ ὁποῖον δὲν προξενεῖ κακὸν ποτέ. Ἐγὼ εἶχα καλὴν θέσιν εἰς τὸ μαγειρεῖον τοῦ κυρίου ὑποκόμητος τοῦ Σοβικούρτ! Ἐνας ἄνθρωπος παντρεμένος ὁ ὁποῖος ἐζούσε σὰν ἀνύπανδρος· γιατί ἐγὼ δὲν εἶδα ποτὲ οὔτε τὴν γυναῖκά του οὔτε τὸ παιδί του· αὐτὸς ἤθελε νὰ φάγη καλὰ καὶ ἐγνωρίζεν ἀκόμη καλλίτερα τὰ φαγητά· καὶ ἐγὼ ἐκέρδιζα ὄχι ὀλίγα, νὰ ποῦμε τὴν ἀλήθεια! Μίαν ἡμέραν ἐθύμωσε διότι ἐπεινούσε καὶ ἐγὼ δὲν εἶχα ἔτοιμον τίποτε καὶ τὸν ἔκαμα νὰ περιμένῃ. — Εἶναι ἀλήθεια... τὸν ἔκαμα νὰ περιμένῃ... ἀλλὰ τί διάβολο! στή στιγμή δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ μαγειρέψῃ, καὶ γιὰ τοῦτο μοῦ ἔδωκε τὰ διαβατήριά μου χωρὶς ἐπιθεώρησιν... Ἐτσι πάντα εἶναι οἱ μεγάλοι... τώρα ἐγὼ ποῦ ἔκαμα φαγητά γιὰ ὅλον τὸν κόσμον, δὲν ἔμπορῶ νὰ εὔρω ἓνα γιὰ τὸν ἑαυτὸν μου· ἐγὼ ἀπὸ τὸν Πρέσβυν ἔχω σκοπὸν νὰ ζητήσω 800 φράγκα τὸν χρόνον... Ἀλλὰ κάποιος φθάνει... θάρρος, μὴ τὰ χάσωμεν καὶ τὰ καλλίτερα.

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ, ΓΙΑΝΝΗΣ καὶ ὁ ἄνω.

ΓΙΑΝΝΗΣ. Μάλιστα, κύριε, ἰδοὺ αὐτὸς ἐκεῖ.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Καλὰ, πῆγαινε· κύριε, ὀρίστε καὶ πέτε μου τὸ ὄνομά σας;

ΣΟΥΦΛΕ. Κύριε! ὀνομάζομαι Σουφλέ.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ποῦ εἴσθε ὑπάλληλος πρότερον;

ΣΟΥΦΛΕ. (Δὲν ἤξεύρω καλὰ ἂν πρέπη νὰ τραβηχθῶ). Εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κυρίου ὑποκόμητος τοῦ Σοβικούρτ.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Κάλλιστα, τὸν εἶδα αὐτὴν τὴν πρωίαν... καὶ μοῦ ὠμίλησε δι' ἐσᾶς...

ΣΟΥΦΛΕ. Αὐτὸς δὲν μὲ ἀγαπᾷ πολὺ, δὲν εἶναι ἀληθές;

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ναί... δὲν εἶναι βέβαια ὁ καλλίτερός σου φίλος.

ΣΟΥΦΛΕ. Ἔ! τὸ ἐγνωρίζα.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἀφ' ὅ,τι φαίνεται, ἐκεῖνος ἦτο πληροφορημένος ὅτι ἐμέλλετε νὰ ἔλθετε ἐδῶ, διότι μὲ παρεκάλεσε νὰ σᾶς δεχθῶ, καὶ μάλιστα ἐπειδὴ εἶναι φίλος τοῦ κυρίου μου...

ΣΟΥΦΛΕ. Βλέπω καλῶς... (διὰ νὰ ἀναχωρήσῃ.)

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Εὐτυχῶς διὰ σᾶς, ἡ κυρία Ἐλίζα, ἡ θυγάτηρ τῆς Αὐτοῦ Ἐξοχότητος, πολὺ ἐνδιαφέρεται.

ΣΟΥΦΛΕ (Ἐκπληττόμενος). Ἡ κυρία Ἐλίζα!.. Ἐκατάλαβα, ἐκατάλαβα, θὰ μὲ εἶδεν ὅταν ἦλθεν εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ κυρίου Σοβικούρτ.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἐτσι θὰ ἦναι, ἡ ἰδία σᾶς ἐσύστησε καὶ βλέπετε πολὺ καλὰ ὅτι δὲν ἔμποροῦσα ν' ἀρνηθῶ... διὰ τοῦτο ἀπὸ αὐτὴν τὴν στιγμήν θὰ θεωρησθε ὡς μέλος αὐτῆς τῆς οἰκογενείας.

ΣΟΥΦΛΕ (Θέτων τὸ καπέλλον του). Τέλος!

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἐδῶ εἶναι ἡ θέσις σας, ὅσον θὰ ἐργάζεσθε.

ΣΟΥΦΛΕ. Ἐδῶ;... δὲν βλέπω πῶς... (Δὲν βλέπω οὔτε ἓνα φουγάρο.)

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Πόσον λοιπὸν θέλετε δι' ἀντιμισθίαν σας;

ΣΟΥΦΛΕ. (Ἀντιμισθία! λόγος ἀρχοντικός! Ἐγὼ ἤθελα νὰ εἶπω γιὰ τὸν κόπον μου τὸν μῆνα) Ἡ ἀντιμισθία μου λοιπὸν;

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Θὰ ἀναβαίνη ἕως πέντε χιλιάδας φράγκα.

ΣΟΥΦΛΕ. (Ἐκθαμβος) Οὐμ! οὐμ! σπῆτι!

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Μάλιστα θὰ τρώγετε μαζὺ μὲ τὴν αὐτοῦ ἐξοχότητα.

ΣΟΥΦΛΕ. Ἐχ! τοῦτο εἶναι πολὺ· δὲν στέκει, δὲν στέκει. Ὅσον γιὰ ταῖς 5,000 τὰ φράγκα τὰ δέχομαι, ἀλλὰ νὰ τρώγω μὲ τὴν αὐτοῦ ἐξοχότητα, ὄχι, ὄχι, δὲν στέκει· ἐκεῖνος θὰ μὲ τιμᾷ πάντοτε εἰς τὴν τράπεζαν καὶ θὰ μὲ κάμνη νὰ κοκκινίζω.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἐπὶ τέλους μὲ ἐξοδά του θὰ τρώγετε καὶ θὰ ἐνδύεσθε.

ΣΟΥΦΛΕ. Τοῦτο δὲν κοστίζει πολὺ· διότι εἰς τὴν τέχνην μας δὲν ἐξοδεύονται πολλὰ, καὶ ἐὰν δὲν ἦναι λερωμένα...

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Βέβαια, όταν γράφετε μάλιστα καθ' ύπαγόρευσιν. . . Ἴδου λοιπὸν ἐδῶ ἔχετε ὅ,τι σᾶς χρειάζεται· χαρτί, κονδύλια, μελάνην.

ΣΟΥΦΛΕ (Ἴδου ἓνα εἶδος νέου μαγειρείου.) Εἰπέτε μου, σᾶς παρακαλῶ, ποῖα εἶναι ἡ θέσις τὴν ὁποῖαν ἐζήτησε γιὰ μὲ ἡ κυρία Ἐλίζα; . . .

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. ὦ! ὦραῖα! ἐκείνη τοῦ γραμματέως. . .

ΣΟΥΦΛΕ. Τοῦ γραμματέως! πῶς! εἶμαι γραμματικός;

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Καὶ τί; δὲν εἶσαι εὐχαριστημένος;

ΣΟΥΦΛΕ. Ἄλλο κι' ἄλλο παρεξενεύθην μοναχὰ διότι εἶδα πράγματα διαφορετικά. Ἄλλ' ἀφοῦ ἡ κυρία Ἐλίζα ἐζήτησε γιὰ μὲ τὴν θέσιν τοῦ γραμματικοῦ καὶ 5,000 φράγκα διὰ μισθόν. . . δέχομαι.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Τώρα θέλετε διευθυνθῆ εἰς τὸ δωμάτιόν σας. . . Δάβετε τὴν καλοσύνην νὰ περάσετε ἐκεῖ εἰς τὸ βάθος. Ἐν τούτοις δὲν θὰ ἦναι κακὸν νὰ κάμετε τὴν ντουαλέτα σας. . . Θὰ εὑρετε ὅ,τι σᾶς χρειάζεται, φορέματα, κάλτσες, ὑποκάμισα καὶ χιτῶνας.

ΣΟΥΦΛΕ. Ὅσον γιὰ ὑποκάμισα ἔχω. . . (Ἀναχωρεῖ.) Πηγαίνω λοιπὸν. . . (Ἀναχωρεῖ πρὸς τὸ μέσον δεξιόθεν.)

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Σᾶς χαιρετῶ. . . Ἐ! ποῦ πηγαίνετε; σεῖς καταβαίνετε. . . δὲν εἶναι ἐκεῖ. . . ὑπάγετε κατ' εὐθείαν εἰς τὸ πρῶτον πάτωμα. . . καλὰ. . . τώρα μάλιστα. . . (Ἐπιστρέφων.) Ἐὰν τὸν ἄφωνα ἤθελεν ὑπάγει κατ' εὐθείαν εἰς τὸ μαγειρείον. Εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος ἀπὸ αὐτὸν τὸν γραμματικόν· βλέπω ὅτι ἡ κυρία μου ἔχει δίκαιον· τώρα δὲν μᾶς λείπει εἰμὴ ὁ μάγειρος, καὶ πότε ὁ κύριος ὑποκόμης θὰ μᾶς φέρῃ ἐκείνον τὸν ὁποῖον μᾶς ἐσύστησε;

ΣΚΗΝΗ Ζ΄.

ΑΛΦΟΝΣΟΣ καὶ ὁ ἄνω, ἔπειτα ὁ ΓΙΑΝΝΗΣ.

ΑΛΦΟΝΣΟΣ (Ἐπὶ τῆς θύρας.) Αὐτὸς εἶναι ἀναμφιβόλως ὁ ἐπιστάτης περὶ τοῦ ὁποῖου ἡ Ἐλίζα μοῦ ὠμίλησε.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Δύναμαι νὰ σᾶς ὑπηρετήσω, κύριε;

ΑΛΦΟΝΣΟΣ. Κύριε, ἐγὼ ὀνομάζομαι Δουβάλ, καὶ ἔρχομαι διὰ τὴν θέσιν. . .

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ποῖαν θέσιν; . . .

ΑΛΦΟΝΣΟΣ. Τὴν θέσιν ἣτις εἶναι κενή.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἄ! . . . Ἄ! . . . ἤλθατε κομμάτι ἀργά. . . διότι προσελάβομεν ἓνα παρὰ πολὺ συστημένον. . . καὶ. . .

ΑΛΦΟΝΣΟΣ. Κύριε, ἔχω καὶ ἐγὼ ὑπερασπιστάς. . . ἀναγνώσατε αὐτὸ τὸ γραμματίον, καὶ θὰ ἰδῆτε. . .

ΑΝΤΩΝΙΟΣ (Ἀναγινώσκει.) Πῶς! ὁ κύριος μαρκέσιος. . . ἓνας ἀπὸ τοὺς γνωστότερους φίλους· τὸν εἶδα πολλάκις εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ κυρίου μου (ἀναγινώσκει δυνατὰ) «Σᾶς συσταίνω τὸν κομιστήν τῆς »παρούσης ἐπιστολῆς, ὅστις εἶναι ἄνθρωπος τῆς μεγαλειτέρας ἀξίας, καὶ »πρὸς τὸν ὁποῖον τρέφω ὑπόληψιν ἰδιαιτέραν.» Διάβολε, τοῦτο εἶναι φοῦρκα! ὁ κύριος ὑποκόμης τοῦ Σοβικοῦρτ ὅστις ἔχει καὶ αὐτὸς τὸν ἄνθρωπόν του. . .

ΑΛΦΟΝΣΟΣ (Τί ἀκούω! ὁ πατήρ μου! τί θέλει νὰ εἴπῃ τοῦτο!) Κύριε, σᾶς ἐξορκίζω. . . κάμετε ὅ,τι δύνασθε διὰ τὴν σύστασιν τοῦ κυρίου μαρκεσίου (Τῷ δίδει νομίματα).

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. (Μὰ τὸν Βάχχον! αὐτὸς ὑπηρετήσεν εἰς μεγάλας οἰκίας.) Κύριε, βλέπω ὅτι ἀξίζετε· θὰ σᾶς δοκιμάσωμεν καὶ ἂν ἐξακολουθήσετε νὰ φέρεσθε καλῶς, θὰ προσπαθήσω καὶ θὰ μένετε εἰς τὴν ὑπηρεσίαν.

ΑΛΦΟΝΣΟΣ. (Ποῖα τύχη!)

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ὅρισατε εἰς τὸ ἐσιατόριον.

ΑΛΦΟΝΣΟΣ. Δὲν πειράζει, δὲν πεινῶ.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Συγχωρήσατε. . . δὲν πρόκειται ἐδῶ περὶ τῆς πείνας σας, ἀλλὰ περὶ ἐκείνης τῆς αὐτοῦ ἐξοχότητος. Νὰ ἦναι ἓνα πρόγευμα τὸ συνειθισμένον· καὶ τοῦτο θὰ σκεφθῆτε ὁ ἴδιος· πιστεύω ὅτι δὲν εἶναι εἰμὴ τρεῖς. . . Ἡ αὐτοῦ ἐξοχότης, ὁ ὑποκόμης καὶ ὁ κύριος Σουφλέ ὁ νέος του γραμματεῦς.

ΑΛΦΟΝΣΟΣ. Τί λέγετε; ὁ νέος του γραμματεῦς; . . .

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Μάλιστα, ἓνας νέος ὅστις πρὸ ὀλίγου ἔλαβε τὴν θέσιν, καὶ ὅστις ἀναχωρεῖ μαζύ μας διὰ τὴν Δανιμαρκίαν. . .

ΑΛΦΟΝΣΟΣ. (Ἀχ! Θεέ! ἦλθα πολὺ ἄργά.)
Ἄλλὰ σεῖς διὰ ποῖον μὲ ἐκλαμβάνετε;

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. ὦ! ὠραῖον! διὰ τὸν ἀρχι-
μάγειρον, ὅστις μᾶς λείπει. Δὲν ἦλθετε
σεῖς ὁ ἴδιος ζητοῦντες τὴν κενὴν θέσιν;

ΑΛΦΟΝΣΟΣ. Ναί, βεβαιότατα... τὴν
κενὴν θέσιν... διότι ἐγὼ ἐνόμιζον...
(καὶ αὐριον ἀναχωρεῖ! δὲν γνωρίζω πῶς νὰ εἰδο-
ποιήσω τὴν κυρίαν Ἐλίξαν περὶ τούτου.)

[Ἦχος κώδωνος ἔσωθεν, εἰσέρχεται ὁ Γιάννης.]

ΓΙΑΝΝΗΣ. Ἀμέσως τὴν κοκολάταν διὰ
τὴν Κυρίαν.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἀμέσως γίνεται... Ἐμπρὸς
λοιπὸν διὰ τὸ πρόγευμα τῆς αὐτοῦ ἐξο-
χότητος, εἶναι ἀκόμη ὀλίγος καιρὸς...
Ἄλλὰ ἡ κοκολάτα τῆς Κυρίας... πρέ-
πει νὰ γίνῃ ἀμέσως καὶ νὰ τὴν φέρῃς
εἰς αὐτήν.

ΑΛΦΟΝΣΟΣ. Νὰ τὴν φέρω... μὲ εὐχα-
ρίστησιν.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ (Πρὸς τὸν Γιάννην.) Φέρετε ἐδῶ
τὴν κοκολατιέρα καὶ τὰ χρειαζόμενα,
ἀλλὰ γρήγορα.

ΓΙΑΝΝΗΣ. Ἀμέσως (Ἀναχωρεῖ.) Ἄ! ἐλη-
σμόνησα νὰ σᾶς δώσω αὐτὸ τὸ χαρτί
ποῦ μοῦ ἔδωσεν ἡ αὐτοῦ ἐξοχότης. (Ἀνα-
χωρεῖ.)

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. (Ἀνοίγει τὸ χαρτί.) Εἶναι μία
παραγγελία... Ἐχομεν καιρὸν.

[Βλέπει ἐρχόμενον τὸν Σουφλέ ἀπὸ τὸ μέσον.]

(Ἐπεταί τὸ τέλος.)

Ἡ ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ

(Μετάφρασις)

Συγχώρησόν με!... ἡ λέξις αὕτη ἔ-
σεται ἡ πρώτη καὶ τελευταία μου κραυ-
γὴ, ὑπερτάτη κραυγὴ τοῦ ἀνθρώπου ὃν
ἡ τύψις τοῦ συνειδότος θέλει καταβι-
βάσει εἰς τὸν τάφον. Τὶ παράφρων
εἶμαι!... ἔχω ἄρά γε τὸ δικαίωμα μό-
νον νὰ σὲ ἐνθυμούμαι, σὲ τὴν ὁποίαν
κατεδίκασα εἰς λύπην αἰωνίαν;

Μὴ φοβηθῆς ὅτι θὰ ἐπιχειρήσω ποτὲ
νὰ ὑπερπηδήσω τὴν μεταξὺ ἡμῶν σή-
μερον ὑπάρχουσαν ἄβυσσον. Μαγδα-
ληνὴ, εἶμαι λίαν ἔνοχος. Γουυπετῆς καὶ

μὲ χεῖρας συμπεπλεγμένας σὲ ἱκετεύω
νὰ μὲ ἀκούσῃς!

Ἦμην εἰκοσαετῆς, ἦσο δεκαεξαέτις.
Ἡμέραν τινα σὲ εἶδον διερχομένην εἰς
τὸν βραχίονα τοῦ πατρός σου. Τὴν ἡ-
μέραν ἐκείνην, ἡ εἰκὼν σου δὲν ἐξηφα-
νίσθη ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς μου. Τὴν ἐ-
πιούσαν σὲ ἠκολούθησα, προσηλώθην
εἰς τὰ βήματά σου, ἐγενόμην ὁ κακὸς
δαίμων σου. Καὶ ἐν τούτοις σοὶ ὁμνύω,
Μαγδαληνὴ, ὅτι σὲ ἠγάπων.

Κατὰ τὴν ὥραν ταύτην καθ' ἣν μόνη,
ἔρημος, τεθλιμμένη, δυστυχῆς καὶ με-
τανοοῦσα ἡ καρδία μου, πάλλει εἰς τὴν
ἀνάμνησίν σου, σοὶ λέγω, Μαγδαληνὴ,
ὅτι ὑπῆρξες ὁ μοναδικὸς τοῦ βίου μου
ἔρωσ, ὅτι σὲ ἠγάπησα ἀγίως!

Φρικώδης σύμπτωσις ἦτις μᾶς ὤθη-
σε τὸν ἕνα πρὸς τὸν ἄλλον, ἡ ἦτις μὲ
ἔρριψεν εἰς τὰ βήματά σου καὶ ἐπέτρε-
ψεν ἵνα ἡ φιλεύσπλαγχνος ψυχὴ σου
συμπαθήσῃ πρὸς τὰς θλίψεις μου. «Μὴ
μὲ ἀγαπᾶς, μὲ εἶπες μίαν ἑσπέραν, θὰ
ἀναγκασθῶ νὰ σὲ ἀγαπήσω καὶ ἐγὼ,
καὶ φοβοῦμαι τὸν ἔρωτα.» Ἦσο κατα-
δικασμένη. «Ἀγάπα με λοιπὸν, μὲ εἶπες
ἑτέραν τινα ἑσπέραν καθ' ἣν κλαίω εἰς
τὰ γόνατά σου παρεδιδόμην εἰς τὴν ἀ-
πελπισίαν μου· ἀγάπα με· αὕτη εἶναι ἡ
εἰμαρμένη σας. — Ἦτο λοιπὸν ἡ ἰδική
σου νὰ ὑποφέρῃς τόσον; — Ἀγάπα με,
λέγουσιν ὅτι ὁ ἔρωσ φέρει εὐτυχίαν εἰς
τὴν γυναῖκα ἣτις ἐμπνέει αὐτόν. Εἶθε
νὰ γίνῃ οὕτω! Ἀγάπα με, εἶναι ἀνάγκη
νὰ σὲ ἀγαπήσω καὶ ἐγώ.»

Ἐλεγες τὰς λέξεις ταύτας καὶ ἡ καρ-
δία σου ἔπαλλεν ἐπίσης ἰσχυρῶς ὡς ἡ
ἰδική μου. Εὐτυχὲς ἑσπέρας! ὄχι, φρι-
κῶδες! ὑπέγραψες συμβόλαιον μετὰ
τῆς δυστυχίας!

Ναί, εἶμαι μόνος, εἶναι νύξ, καὶ
ἀγρυπνῶ. Ἀγρυπνῶ ὡς ὄλοι ἐκεῖνοι εἰς
τοὺς ὁποίους ἀρνεῖται τὸν ὕπνον ἡ τύ-
ψις τοῦ συνειδότος. Βαστάζω, ὡς φορ-
τίον βαρὺ βαρύνον με, ὅλον τὸ βάρος
τῆς ἀχαριστίας μου, τῶν ἀδυναμιῶν μου,
τῆς παραφορᾶς μου, τοῦ ἐγκλήματός μου..

Θὰ σὲ ἀγαπήσω ἀκόμη;... Συγχώ-
ρησόν μοι, εἶμαι ἄφρων! Νομίζω ὅτι